

Asia: VM085:00/2018, VM/1352/03.01.00/2018

Luonnos hallituksen esitykseksi laiksi kuntalain muuttamisesta (mm. erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn perusteet)

Lausunnonantajan lausunto

Luonnoksesta yleisesti

Karkkilan kaupungin näkökulmasta lakimuutokset ovat pääsääntöisesti positiivisia. Huomiota tulisi kuitenkin kiinnittää siihen tosiseikkaan, että kuntien vastuulla olevien lakisääteisten tehtävien määrää on viime vuosina jatkuvasti lisätty ja kuntien taloudellinen liikkumavara on heikentynyt. Valtionosuusrahoituksen tulisi kattaa kuntien peruspalveluiden tuottaminen nykyistä paremmin. Lakimuutoksen tavoitteena oleva erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien mahdollisimman varhainen tunnistaminen on hyvä. Lakimuutokset esityksessä tukevat tätä tavoitetta.

Luonnoksesta yleisesti

Karkkilan kaupungin näkökulmasta lakimuutokset ovat pääsääntöisesti positiivisia. Huomiota tulisi kuitenkin kiinnittää siihen tosiseikkaan, että kuntien vastuulla olevien lakisääteisten tehtävien määrää on viime vuosina jatkuvasti lisätty ja kuntien taloudellinen liikkumavara on heikentynyt. Valtionosuusrahoituksen tulisi kattaa kuntien peruspalveluiden tuottaminen nykyistä paremmin. Lakimuutoksen tavoitteena oleva erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevien kuntien mahdollisimman varhainen tunnistaminen on hyvä. Lakimuutokset esityksessä tukevat tätä tavoitetta.

Arviointimenettelyn tulisi tukea erityisesti kunnan talouden tervehdyttämistä ja kunnan palvelurakenteen kehittämistä. Tähän on hyvä miettiä muitakin ratkaisuja kuin kuntaliitokset.

Konsernituloslaskelman vuosikatteen ja poistojen suhde, raja-arvo 80 %

Karkkilan kaupungin näkökulmasta uusi esitetty tunnusluku kuvaa hyvin kunnan lyhyen aikavälin tavoitetta. Mikäli vuosikate riittää poistoihin, on kunnan talous tasapainossa. Uuden tunnusluvun raja-arvo on kuitenkin varsin korkea, erityisesti huomioiden kunnan rajalliset mahdollisuudet vaikuttaa tiettyihin tuloeriin, kuten esim. valtionosuuksiin. Karkkila esittää, että raja-arvo olisi matalampi ja tarkastelujakso pidempi kuin kaksi vuotta, jotta tunnusluku kuvaisi pidemmän aikavälin kehitystä.

Kunnan tuloveroprosentti, raja-arvo 2,0 prosenttiyksikköä kaikkien kuntien painotettua keskimääräistä tuloveroprosenttia suurempi

Karkkilan kaupungin näkökulmasta esitetty muutos tuloveroprosentin kriteeriarvoon on kannatettava. Muutos antaa kaupungille enemmän liikkumavaraa. Kunnallisvero on kaupungin tärkein tulonlähde ja kaupungilla on itsehallintoon perustuva oikeus päättää kaupungin veroprosentista.

Konsernitilinpäätöksen lainojen ja vuokravastuiden määrä, raja-arvo 50 % keskimääräistä suurempi

Karkkilan kaupungin näkökulmasta esitetty muutos on kannatettava. Uusi kriteeri parantaa kuntien välistä vertailtavuutta.

Konsernitilinpäätöksen laskennallinen lainanhoitokate, raja-arvo 0,8

Karkkilan kaupungin näkökulmasta tämä uutena esitettävä kriteeri vaatii jatkopohdintaa. Esitetty kahdeksan vuoden laina-ajan käyttö tunnusluvun laskennassa on kaupungin näkökulmasta kohtalaisen lyhyt ajanjakso pitkäaikaisen rahoituksen osalta. Tunnusluku ei huomioi esityksessä lyhytaikaisia lainoja vaan ainoastaan konsernilainojen korkokulut ja pitkäaikaisten lainojen lyhennykset. Kriteeri ei näinollen ole paras mahdollinen vertailtaessa kuntia keskenään.

Monipaikkaisuuden huomioon ottaminen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien edistämisessä sekä kirjanpitoa ja tilinpäätöstä koskevat teknisluonteiset muutokset

Karkkilan kaupungin näkökulmasta esitetty lakimuutos on kannatettava. Ihmisten monipaikkaisuus on kasvava trendi ja kuntien on tarkoituksenmukaista ottaa aiempaa paremmin huomioon kunnassa säännöllisesti oleskelevien, mutta muualla asuvien henkilöiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien parantaminen. Tämä muutos on linjassa Karkkilan kaupungin oman strategisen tavoitteen osallistamisen vahvistamisesta kanssa. Kirjanpidon ja tilinpäätöksen osalta esitetyt teknisluonteiset muutokset ovat kannatettavia, koska ne täsmentävät lain tulkintaa.

Telén Tuija

Karkkilan kaupunki - Tuija Telén, kaupunginjohtaja